

Investicijų projekto rengimo ir alternatyvų vertinimo reikalavimai

Laura Mioldažytė-Petrukaitė

Kuriame
Lietuvos ateitį

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Esminiai investicijų projekto rengimo dokumentai

- Projektų finansavimo sąlygų aprašas
- Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika
- Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuoklė (žr. aktualią versiją! (v1-2.6) atnaujinta 2016 m. gegužės 16 d.)
- **Kultūros srities investicijų socialinio-ekonominio poveikio (naudos/žalos) komponentų nustatymo, komponentų įverčių apskaičiavimo ir taikymo metodika**
- Konversijos koeficientų bei ekonominės-socialinės naudos (žalos) apskaičiavimo metodika
- Konversijos koeficientų bei socialinės – ekonominės naudos (žalos) komponentų įverčių reikšmės (žr. aktualią versiją!)

Nuoroda į dokumentus:

- <http://www.ppplietuva.lt/teisine-metodine-informacija/metodiniai-dokumentai/>
- <https://www.cpva.lt/lt/veikla/paramos-administravimas/es-fondu-investicijos-q6t3/finansuojamos-sritys/kultura/aktualizuoti-savivaldybiu-kulturos.html>

Projektų finansavimo sąlygų aprašo reikalavimai

Žr. 21 p., 29.1.1, 29.1.2 p.

Specifiniai

- Investicijų projektas (IP) ir sąnaudų naudos skaičiuoklė teikiama kartu su projektiniu pasiūlymu
- IP rengiamas nepriklausomai nuo investicijų vertės
- Visais atvejais taikomas sąnaudų ir naudos analizės metodas
- Reikalavimas pagrįsti objekto pasirinkimą tęstinių investicijų atžvilgiu (PFSA 21 p.)

Metodiniai

- IP rengiamas pagal CPVA direktoriaus įsakymu patvirtintą Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką
- IP alternatyvos nagrinėjamos pagal Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodiką

Išimtis

- IP nagrinėjama 1 alternatyva tuo atveju, kai investicijų į investavimo objektus išlaidų be PVM ir išlaidų, apmokamų pagal fiksuotąją normą, suma yra < 300 tūkst. eurų

Investicijų projekto turinys

Pagal IP rengimo metodiką

1

PROJEKTO KONTEKSTAS

Aprašoma išorinė ir vidinė projekto aplinka

2

PROJEKTO TURINYS

Nurodomi pagrindiniai projekto turinio elementai

3

GALIMYBĖS IR ALTERNATYVOS

Atliekama projekto galimybių ir alternatyvų analizė.

4

FINANSINĖ ANALIZĖ

Taikant pinigų srautų metodą apskaičiuojami finansiniai rodikliai

5

EKONOMINĖ ANALIZĖ

Naudojant ekonominius pinigų srautus apskaičiuojami ekonominiai rodikliai ir pasirenkama alternatyva

6

JAUTRUMAS IR RIZIKOS

Įvertinami rizikos veiksniai ir pasirengiamas jų valdymo planas

7

PROJEKTO VYKDYMAS

Aprašomas detalus pasirinktos projekto alternatyvos įgyvendinimo planas

IP I skyrius „Projekto kontekstas“

Projekto išorinės ir vidinės aplinkos pristatymas

Viešosios paslaugos, teikiamos paveldo objekte, turinys

Kompleksinis požiūris

Paveldo objekto populiarinimo paslaugos
kokybės gerinimas

Viešosios paslaugos, kuri yra/bus teikiama
konkrečiame kultūros paveldo objekte,
kokybės gerinimas

Investicijų projektas

I skyrius – Projekto kontekstas

Socialinė/ekonominė aplinka

Teisinė aplinka

Sprendžiamos problemos

Tikslinių grupių poreikiai

Pagrindiniai kokybiškai parengto IP I skyriaus „Projekto kontekstas“ požymiai:

Pateiktas pagrindimas dėl pasirinkimo investuoti į konkretų paveldo objektą (PFSA 21 p.)

Atlikta kultūros paslaugos, kuriai skirtas projektas, pasiūlos analizė

Aprašytos paslaugos vartotojų grupės

Aprašyti tikslinių grupių poreikiai

Nustatyta esminė paslaugos teikimo problema, kuriai spręsti yra rengiamas projektas, ir nurodytos jos priežastys

Pagrįsta paslaugos paklausa ateityje

Aprašytas paslaugos teikimo teisinis reglamentavimas, taikomi teisiniai apribojimai, būtinos teisinės prielaidos

IP II skyrius „Projekto turinys“

Esminių projekto turinio elementų pristatymas

Investicijų projektas

II skyrius – Projekto turinys

Projekto tikslas

Sąsajos su kitais
projektais

Projekto ribos

Tikslinės grupės

Projekto uždaviniai

Projekto organizacija

Siekiami rezultatai

Pagrindiniai kokybiškai parengto IP II skyriaus „Projekto turinys“ požymiai:

- ✓ Nurodomi tik tie organizacijos projektai, kurie yra susiję su teikiamu IP
- ✓ Pateikiamas pagrindimas, jog tos pačios išlaidos nėra įtrauktos į kelių skirtingų projektų biudžetus
- ✓ Aiškiai apibrėžtos projekto ribos
- ✓ Detaliai aprašytos projekto tikslinės grupės - paveldo objekto lankytojai:
  - nurodomas jų dydis ir jo pagrindimas
  - suskirstomos į segmentus
  - atskleidžiamas suinteresuotumas projektu
- ✓ Projekto organizacija pristatyta koncentruotai, pateiktas partnerystės pagrindimas, info apie partnerį

Investicijų projektas

II skyrius – Projekto turinys

Projekto tikslas

Sąsajos su kitais
projektais

Projekto ribos

Tikslinės grupės

Projekto uždaviniai

Projekto organizacija

Siekiami rezultatai

Pagrindiniai kokybiškai parengto IP II skyriaus „Projekto turinys“ požymiai:

Projekto rezultatai aprašyti tiek kiekybiškai, tiek kokybiškai:

- Nurodytas minimalus IP siekiamas lankytojų/dalyvių pokytis ir jo pagrindimas
- Į siekiamą lankytojų/dalyvių pokytį neįskaičiuoti virtualūs lankytojai
- Aprašytas teikiamos kultūros paslaugos kokybinis pokytis, pateikiant pagrindimą dėl atitikimo KOAP ir, kur racionalu, jis išreiškiamas kiekybiškai

Projekto loginis pagrindimas atitinka pasirinktą projekto įgyvendinimo alternatyvą

IP III skyrius „Galimybės ir alternatyvos“

Esamos situacijos pristatymas ir alternatyvų analizė

Investicijų projektas

III skyrius – Galimybės ir alternatyvos

Esama situacija

Ilgasis veiklų sąrašas ⁱ

Ilgąjį veiklų sąrašą, vertinimo kriterijai ⁱ

Projekto alternatyvos

Pagrindiniai kokybiškai parengto IP III skyriaus „Galimybės ir alternatyvos“ požymiai:

- ✓ Išsamiai aprašyta esama situacija, neperžengiant projekto ribų
- ✓ Nagrinėjamos projekto alternatyvos pasirinktos pagal IP rengimo metodikos 3.4 dalį (kai taikoma)
- ✓ Visos nagrinėjamos alternatyvos leidžia pasiekti projekto tikslą ir siekiamus rezultatus (IP skyrius 2.7)
- ✓ Atmetant alternatyvą, kurią privaloma išnagrinėti pagal IP rengimo metodiką, pateikiamas aiškus pagrindimas
- ✓ Atskleista kiekvienos alternatyvos esmė ir turinys

Savivaldybių paveldo projektams būdingas investavimo objektas

OBJEKTO „ESAMŲ PASTATO TECHNINIŲ BEI FUNKCINIŲ SAVYBIŲ PAGERINIMAS“ ALTERNATYVOS

1. Esamo pastato techninių bei funkcinių savybių pagerinimas;
2. Esamo pastato pardavimas ir naujo, reikalingas technines ir funkcines charakteristikas turinčio pastato įsigijimas;
3. Įrangos įsigijimas trūkstamoms techninėms ir funkcinėms veiklos charakteristikoms užtikrinti.

Jeigu iš privalomų nagrinėti lieka tik viena alternatyva, kokią antrą pasirinkti?

IP IV skyrius „Finansinė analizė“

Analizuojami projekto finansiniai pinigų srautai

Investicijų projektas

IV skyrius – Finansinė analizė

Ataskaitinis
laikotarpis

Finansinė diskonto
norma

Projekto lėšų srautai

Finansinių rodiklių
apskaičiavimas

Pagrindiniai kokybiškai parengto IP IV skyriaus „Finansinė analizė“ požymiai:

Aprašomi projekto lėšų srautai, o skaičiuoklės Prielaidų lape pateikiami detalūs lėšų srautų apskaičiavimai

Lėšų srautai Skaičiuoklėje išreiškiami skirtumu (pokyčiu) tarp esamos situacijos ir kiekvienos IP alternatyvos

Numatytos reinvesticijos tai įrangai, kuri per projekto ataskaitinį laikotarpį yra nudėvima, arba/ir palaikymo išlaidos

Projekto finansinis gyvybingumas nėra neigiamas

IP V skyrius „Ekonominė analizė“

Analizuojami projekto ekonominiai pinigų srautai

Investicijų projektas

V skyrius – Ekonominė analizė

Socialinė diskonto
norma

Išorinio poveikio
įvertinimas

Ekonominių rodiklių
apskaičiavimas

Optimali alternatyva

Pagrindiniai kokybiškai parengto IP V skyriaus „Ekonominė analizė“ požymiai:

- ✓ Naudos (žalos) komponentai parinkti atsižvelgiant į projekto pobūdį ir specifiką:
  - Pagrindė naudojami kultūros sektoriaus įverčiai
  - Pagrįstais atvejais energetikos, urbanistinės plėtros ir kt. sektorių įverčiai
- ✓ Vertinant išorinį poveikį naudojamos CPVA paskelbtų Konversijos koeficientų bei socialinės – ekonominės naudos (žalos) komponentų įverčių reikšmės
- ✓ Skaičiuoklės Prielaidų lape pateikiami detalūs naudos (žalos) komponentų reikšmių paskaičiavimai
- ✓ Optimali alternatyva pasirenkama pagal geriausius ekonominės analizės rodiklius ir yra finansiškai gyvybinga

Investicijų projektas

V skyrius – Ekonominė analizė

Kultūros sektoriaus naudos komponentai

I

Pasiryžimas sumokėti už
1 val. apsilankymą
kultūros objekte

II

Pasiryžimas sumokėti už
kiekvieną papildomą 1
val. apsilankymą kultūros
objekte

Žr. Kultūros srities investicijų socialinio-ekonominio poveikio (naudos/žalos) komponentų nustatymo, komponentų įverčių apskaičiavimo ir taikymo metodiką

Investicijų projektas

V skyrius – Ekonominė analizė

Kultūros sektoriaus įverčiai

(pasiryžimas sumokėti už apsilankymą kultūros objekte, EUR (2016 m.))

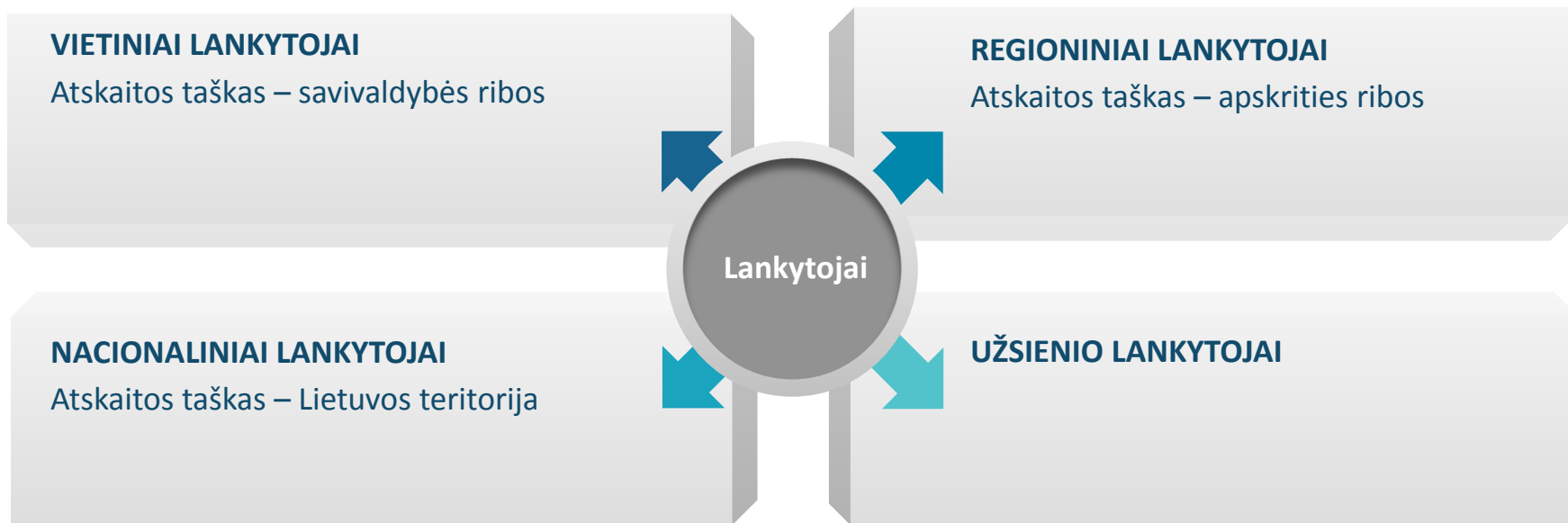
Lankytojų segmentas	Pirma val. ⁱ	Kiekviena papildoma val. ⁱ
Vietinis lankytojas	7,75	2,63
Regioninis lankytojas	9,04	4,24
Nacionalinis lankytojas	13,16	6,15
Užsienio lankytojas	25,93	15,03
Pėsčiomis atvykstantis vietinis lankytojas	4,31	2,40

ⁱ Įtraukiamos tik laiko sąnaudų ir TPES vertės. Žr. Konversijos koeficientų bei socialinės – ekonominės naudos (žalos) komponentų įverčių reikšmės

Investicijų projektas

V skyrius – Ekonominė analizė

Lankytojų segmentavimas

Žr. Kultūros srities investicijų socialinio-ekonominio poveikio (naudos/žalos) komponentų nustatymo, komponentų įverčių apskaičiavimo ir taikymo metodiką

Investicijų projektas

V skyrius – Ekonominė analizė

Optimalios alternatyvos pasirinkimas

Projekto loginio pagrindimo sudarymo principai

Projekto loginis pagrindimas

Projekto
santrauka

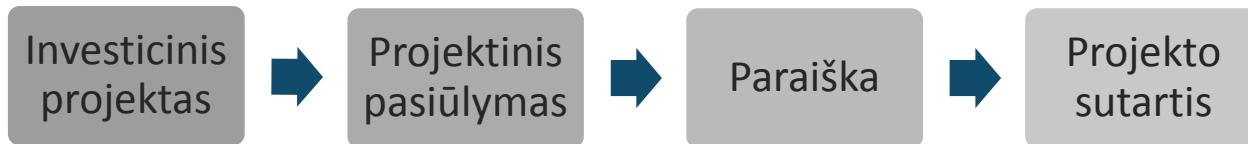
Projekto loginis
pagrindimas

Projekto
valdymo
instrumentas

Projekto tikslas:

Uždavinys	Veikla	Fiziniai rodikliai	Matavimo vienetai	Siekiami reikšmė
1.	1.1.	1.1.1.	Objektas	1
	1.2.	1.2.1.	Vienetas	10
		1.2.2.	Komplektas	1

Projekto loginis pagrindimas

Projekto tikslas

Metodiniai reikalavimai

- Atskleidžia pagrindinę projekto idėją
- Užtikrina problemos sprendimą
- Prisideda prie priemonės Nr. 05.4.1-CPVA-R-302 „Aktualizuoti savivaldybių kultūros paveldo objektus“ tikslo įgyvendinimo

Tobulintina ir geroji praktika

Atnaujinti ir išplėsti X kultūros įstaigos infrastruktūrą

Padidinti X kultūros paveldo objekto žinomumą ir jame teikiamų kultūros paslaugų kokybę, taip skatinant papildomas lankytojų srautus

Projekto loginis pagrindimas

Projekto uždavinys

Metodiniai reikalavimai

- Prisideda prie PFSA remiamos veiklos įgyvendinimo
- Atsako į klausimą „Ką reikia padaryti, kad pasiekčiau tikslą“?
- Rekomenduojama suplanuoti vieną uždavinį

Tobulintina ir geroji praktika

Praplėsti X patalpą, ją pritaikant kultūrinei veiklai

Užtikrinti tvarią X kultūros įstaigos plėtrą

Kompleksiškai sutvarkyti X paveldo objektą, siekiant padidinti jo žinomumą bei pagerinti jame teikiamų kultūros paslaugų kokybę

Projekto loginis pagrindimas

Projekto veiklos

Metodiniai reikalavimai

- Įgyvendina uždavinį
- Grupuojamos pagal pobūdį

Tobulintina ir geroji praktika

- Mansardos tvarkybos darbai
- Meno studijos sutvarkymas
- Projektavimas
- Techninės priežiūros atlikimas
- Ekspozicijos apšvietimo įrangos įsigijimas
- Ekspozicijos vaizdo įrangos įsigijimas
- Kėdžių įsigijimas
- Minkštasuolių įsigijimas

1. X paveldo objekto tvarkyba
2. Ekspozicijos įrangos įsigijimas
3. Baldų įsigijimas

Projekto loginis pagrindimas

Metodiniai reikalavimai **Fiziniai rodikliai**

- Kiekybiškai išmatuojamas įgyvendintos **veiklos rezultatas**, o **ne prekių, paslaugų ar patalpų sąrašas**
- Turi išlaidas (biudžetą)
- Rekomenduojama naudoti stambesnius matavimo vienetus, pvz., objektas, komplektas

Tobulintina ir geroji praktika

Prekių sąrašas

Sutvarkyta mansarda (500 kv.m.)
Sutvarkyta meno studija (50 kv.m.)
Prožektoriai (20 vnt.)
Kompiuteris (2 vnt.)
Televizoriai (2 vnt.)
Interaktyvus stalas (1 vnt.)
Kėdės (300 vnt.)
Minkštasuoliai (6 vnt.)

Sutvarkytas X kultūros paveldo objektas (1 objektas)
Sumontuota ekspozicinė įranga (1 kompl.)
Sumontuoti baldai (1 kompl.)

Projekto loginis pagrindimas

- Jeigu planuojate projekto lėšomis kompensuoti projekto parengiamosios dokumentacijos išlaidas – būtina nusimatyti atskirą fizinį rodiklį.
- Fizinio rodiklio „Projekto parengiamoji dokumentacija“ išlaidas gali sudaryti: investicijų projekto ir rinkodaros plano išlaidos.
- Fizinio rodiklio „Projekto parengiamoji dokumentacija“ išlaidos priskiriamos statybos arba įrangos veiklai, priklausomai nuo to, kuri iš jų dominuoja projekte.

6.1. LOGINIO PAGRINDIMO SANTRAUKA

Projekto tikslas:

Padidinti X kultūros paveldo objekto žinomumą ir jame teikiamų kultūros paslaugų kokybę, taip skatinant papildomos lankytojų srautus

Uždavinys	Veikla	Fiziniai rodikliai	Matavimo vnt.	Siekiamą reikšmę	Biudžeto išlaidų kategorija
1. Kompleksiškai sutvarkyti X paveldo objektą, siekiant padidinti jo žinomumą bei pagerinti jame teikiamų kultūros paslaugų kokybę	1.1. 1. X paveldo objekto tvarkyba	1.1.1. Sutvarkytas X kultūros paveldo objektas	Objektas	1,00	3.
		1.1.2. Projekto parengiamoji dokumentacija	Komplektas	1,00	5.
	1.2. Ekspozicijos įrangos įsigijimas	1.2.1. Sumontuota ekspozicine įranga	Komplektas	1,00	4.
	1.3. Baldų įsigijimas	1.3.1. Sumontuoti baldai	Komplektas	1,00	4.

Formos skirtingos – informacija ta pati!!!

Loginis pagrindimas paraiškoje

6.1. LOGINIO PAGRINDIMO SANTRAUKA

Projekto tikslas:

Padidinti X kultūros paveldo objekto žinomumą ir jame teikiamų kultūros paslaugų kokybę, taip skatinant papildomos lankytojų srautus

Uždavinys	Veikla	Fiziniai rodikliai	Matavimo vnt.	Siekiamo reikšmė	Budžeto išlaidų kategorija
1. Kompleksiškai sutvarkyti X paveldo objektą, siekiant padidinti jo žinomumą bei pagerinti jame teikiamų kultūros paslaugų kokybę	1.1. 1. X paveldo objekto tvarkyba	1.1.1. Sutvarkytas X kultūros paveldo objektas	Objektas	1,00	3.
		1.1.2. Projekto parengiamoji dokumentacija	Komplektas	1,00	5.
	1.2. Ekspozicijos įrangos įsigijimas	1.2.1. Sumontuota ekspozicinė įranga	Komplektas	1,00	4.
	1.3. Baldų įsigijimas	1.3.1. Sumontuoti baldai	Komplektas	1,00	4.

Loginis pagrindimas projektiniame pasiūlyme

4. Projekto tikslas, uždavinys (-iai), veikla (-os)

Projekto tikslas: (Nurodomas projekto tikslas. Galimas simbolių skaičius – 300. Nurodyti privaloma.)			
Projekto uždavinys	Planuojamas projekto pavadinimas	Planuojamas projekto veiklos aprašymas	Fiziniai rodikliai
1	2	3	4
1.	Detailizuojamas projekto tikslas per aprašomus uždavinius.	Nurodomos projekto veiklos. Kiekviena veikla nurodoma atskiroje eilutėje.	Nurodomi fizinių rodiklių pavadinim
2.	Keliosios uždavinys atskiroje eilutėje.	Aprašoma kiekviena projekto veikla, ją pagrindžiant. Galimas simbolių skaičius – 10 000.	siektinos reikšmės ir mato vienetai. Galimas simbolių skaičius – 220.
(...)	Galimas simbolių skaičius – 400. Nurodyti privaloma. Prie vieno projekto uždavinio galima nurodyti ir kelias planuojamas projekto veiklas.	Galimas simbolių skaičius – 450. Nurodyti privaloma.	

KULTŪROS PROJEKTŲ SKYRIUS
VIEŠOSIOS IR PRIVAČIOS
PARTNERYSTĖS SKYRIUS

IP RENGIMO KLAUSIMAIŠ

Justina Giedraitė
j.giedraite@cpva.lt
+370 5 243 1624

KITI KLAUSIMAI

Laura Mioldažytė-Petrukaitė
l.mioldazyte-
petrukaite@cpva.lt
+370 5 2503728

